

Anonymizované znenie

Preklad

C-249/19-1

Vec C-249/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

25. marec 2019

Vnútroštátny súd:

Tribunalul București

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

11. február 2019

Žalobkyňa v prvom stupni a odvolateľka:

JE

Žalovaný v prvom stupni a odporca:

KF

[*omissis*]

TRIBUNALUL BUCUREȘTI – SECȚIA A IV-A CIVILĂ (Vyšší súd
v Bukurešti, štvrtý občianskoprávny senát, Rumunsko)

[*omissis*]

Verejné pojednávanie z 11. februára 2019

[*omissis*]

Vnútroštátny súd rozhoduje o odvolaní podanom odvolateľkou – žalobkyňou v prvom stupni, ktorou je pani JE [*omissis*], proti odporcovi – žalovanému v prvom stupni, pánovi KF, týkajúcom sa rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu.

[*omissis*]

VNÚTROŠTÁTNY SÚD

v rámci rozhodovania o uvedenej veci konštatuje nasledujúce skutočnosti:

I. Predmet konania. Skutkový stav

- 1 Prostredníctvom žaloby, ktorú podala pani JE na Judecătoria Iași (Okresný súd v Iași, Rumunsko) [*omissis*] 13. októbra 2016, navrhla žalobkyňa v prvom stupni vo vzťahu k pánovi KF rozvod manželstva, pričom okrem rozhodnutia o rozvode manželstva účastníkov konania a o používaní svojho pôvodného priezviska, ktoré mala žalobkyňa v prvom stupni v čase pred uzavretím manželstva, navrhla, aby súd rozhodol o spoločnom výkone rodičovských práv a povinností k maloletej dcére [*omissis*], o určení pobytu maloletej v mieste bydliska matky v Taliansku a uložil žalovanému v prvom stupni vyživovaciu povinnosť, vrátane uloženia povinnosti hradiť trovy konania.
- 2 V rámci žalobných dôvodov žalobkyňa v prvom stupni uviedla, že účastníci konania uzavreli manželstvo v Iași v Rumunsku 2. septembra 2001 a že z tohto vzťahu sa 23. júna 2005 vo Verone v Taliansku narodila maloletá dcéra [*omissis*].
- 3 Občianskoprávnym rozsudkom z [*omissis*] 31. mája 2017 Judecătoria Iași (Okresný súd v Iași) odstúpil z dôvodu nedostatku príslušnosti predmetnú vec na Judecătoria Sectorului 5 București (Okresný súd Bukurešť V, Rumunsko), ktorý začal v danej veci konať 9. augusta 2017.
- 4 Na pojednávaní 21. novembra 2017 uvedený súd pripustil námietku týkajúcu sa všeobecného nedostatku právomoci rumunských súdov, pokiaľ ide o žalobné

návrhy týkajúce sa rodičovských práv a povinností a vyživovacej povinnosti k maloletej dcére [*omissis*].

- 5 Občianskoprávnym rozsudkom z [*omissis*] 20. februára 2018 Judecătoria Sectorului 5 Bucureşti (Okresný súd Bukurešť V) uvedenú žalobu zamietol ako nedôvodnú, a to z nasledujúcich dôvodov:
- 6 Preukázalo sa, že účastníci konania mali v čase podania návrhu na rozvod na vyššie uvedený rumunský súd obvyklý pobyt v Taliansku (keďže už značný čas [*omissis*] predtým žili v Taliansku), súd konštatoval priamu uplatniteľnosť nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 [z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000] a nariadenia Rady (EÚ) č. 1259/2010 [z 20. decembra 2010, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti rozhodného práva pre rozvod a rozluku], ktoré vylučujú pôsobnosť ustanovení rumunského procesného práva týkajúcich sa všeobecnej právomoci a tiež ustanovení [rumunského] občianskeho zákonníka vo veci určenia rozhodného práva pre prípad rozvodu.
- 7 Po určení všeobecnej právomoci rumunských súdov, pokiaľ ide o rozvod [článok 3 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 2201/2003] a tiež územnej pôsobnosti Judecătoria Sectorului 5 (Okresný súd Bukurešť V) predmetný súd rozhodol, že rozhodným právom vzťahujúcim sa na danú vec je v súlade s článkom 8 písm. a) nariadenia (ES) č. 1259/2010 talianske právo, keďže účastníci konania majú obvyklý pobyt v Taliansku. V tomto zmysle dospel predmetný súd k názoru, že kritériá stanovené v článku 8 písm. a) nariadenia č. 1259/2010 sú zoradené hierarchicky, takže ak sú splnené podmienky podľa prvého kritéria, ostatné kritériá sa vylučujú, pričom zároveň poukázal na to, že v odôvodnení 10 úvodnej časti nariadenia č. 1259/2010 sa uvádza, že právny poriadok určený na základe kolíznych noriem ustanovených v tomto nariadení sa vzťahuje na dôvody rozvodu.
- 8 Podľa názoru predmetného súdu možno rozvod manželstva z iných dôvodov, než sú dôvody uvedené v článku 3 talianskeho zákona č. 898 z 1. decembra 1970 [Legge 1° dicembre 1970, n. 898 „Disciplina dei casi di scioglimento del matrimonio“ (zákon č. 898 z 1. decembra 1970 o „právnej úprave prípadov rozvodu manželstva“)] navrhnúť iba vtedy, ak došlo k predchádzajúcej rozluke, ktorú musí potvrdiť alebo nariadiť súd, pričom medzi rozlukou a časom podania návrhu na rozvod musia uplynúť aspoň tri roky.
- 9 Na základe analýzy návrhu žalobkyne v prvom stupni v dodatočne spresnenom znení dospel predmetný súd k záveru, že dôvody rozvodu, na ktoré žalobkyňa v prvom stupni poukázala, nezodpovedajú dôvodom stanoveným v článku 3 talianskeho zákona č. 898/1970 o úprave prípadov rozvodu manželstva, pričom v prejednávanej veci sa nepreukázala ani existencia akéhokoľvek súdneho rozhodnutia, ktoré by viedlo k rozluke medzi účastníkmi konania. Uvedený súd neuznal tvrdenie, podľa ktorého sa talianska právna úprava odvoláva na potrebu

existencie jednoduchej rozluky *de facto*, a to vzhľadom na skutočnosť, že v texte článku 3 ods. 1 bode 2 písm. b) talianskeho zákona č. 898 z 1. decembra 1970 sa výslovné odkazuje na súdom schválenú alebo nariadenú rozluku, čo predpokladá uskutočnenie súdneho konania.

- 10 Keďže rumunské právne predpisy neupravujú konanie o rozluke, je potrebné, aby toto konanie prebehlo pred talianskymi súdmi, s tým dôsledkom, že akýkoľvek podobný návrh podaný na rumunské súdy je neprípustný.
- 11 Žalobkyňa v prvom stupni podala proti tomuto rozsudku a uvedeným predbežným rozhodnutiam odvolanie, pričom navrhla, aby súd vyhovel jej návrhu v pôvodnom znení. Na podporu podaného opravného prostriedku odvolateľka uviedla, že kritériá stanovené v článku 8 nariadenia č. 1259/2010 sú podľa jej názoru alternatívne. Okrem toho uvádza, že svoj návrh dodatočne spresnila, pričom v prvej časti petitu požiadala o rozluku podľa talianskeho hmotného práva s následným ukončením spolunažívania, pričom subsidiárne navrhla rozvod. Odvolateľka ďalej uviedla, že prvostupňový súd mal uplatniť ustanovenia článku 2600 ods. 2 rumunského občianskeho zákonníka, podľa ktorých sa na prípad, keď jeden z manželov je ku dňu podania návrhu na rozvod rumunským štátnym príslušníkom alebo má obvyklý pobyt v Rumunsku, a zároveň pokiaľ určený cudzí právny poriadok neupravuje rozvod, alebo ho pripúšťa za mimoriadne obmedzujúcich podmienok, vzťahuje rumunské právo. Odvolateľka preto argumentuje tým, že vzhľadom na skutočnosť, že talianske právo má vo veci podmienok rozvodu reštriktívny charakter, v prejednávanvej veci je potrebné uplatniť rumunské hmotnoprávne predpisy; súd prvej inštancie sa však k uvedenej požiadavke nevyjadril. Odvolateľka navyše poznamenáva, že v rozsahu, v akom sa za rozhodné právo považujú talianske hmotnoprávne predpisy, považuje rozhodnutie prvostupňového súdu o neprípustnosti návrhu na rozluku za nezákonné, a to sohľadom na konštatovanie predmetného súdu, že na prejednávanú vec sa vzťahuje taliansky hmotnoprávny predpis, t. j. zákon, ktorý upravuje inštitút súdnej rozluky podľa článkov 150 a 151 a článku 191 ods. 2 talianskeho Codice civile (občiansky zákonník) v znení zákona č. 55 zo 6. mája [legge 6 maggio 2015, n.55, Disposizioni in materia di scioglimento o di cessazione degli effetti civili del matrimonio nonché di comunione tra i coniugi (zákon č. 55 zo 6. mája 2015, Ustanovenia týkajúce sa rozvodu a ukončenia civilných účinkov cirkevného sobáša, ako aj spoluvlastníctva manželov)].
- 12 Okrem toho odvolateľka poukázala na skutočnosť, že so zreteľom na ustanovenia talianskeho práva sa na prejednávanú vec podľa jej názoru vzťahuje článok 10 prvá veta nariadenia č. 1259/2010, pričom uvádza, že článok 2600 ods. 2 rumunského občianskeho zákonníka predstavuje faktické prebratie ustanovení článku 10 nariadenia č. 1259/2010 do rumunského práva. Odvolateľka sa rovnako dovolala ustanovení článku 12 nariadenia č. 1259/2010, a to v tom zmysle, že uplatnenie talianskeho právneho poriadku by bolo zjavne nezlučiteľné s verejným poriadkom štátu konajúceho súdu, s tým dôsledkom, že by sa malo vylúčiť uplatnenie cudzieho, spravidla príslušného právneho poriadku a mali by sa uplatniť ustanovenia rumunského právneho poriadku týkajúce sa rozvodu.

II. Vnútroštátne ustanovenia príslušné v prejednávanej veci. Príslušná vnútroštátna judikatúra

- 13 V článku 2557 ods. 3 rumunského občianskeho zákonníka, ktorý je súčasťou hlavy I knihy VII občianskeho zákonníka s názvom „Ustanovenia medzinárodného práva súkromného“, sa stanovuje, že *„ustanovenia tejto knihy sa uplatňujú v rozsahu, v akom medzinárodné zmluvy, ktorých je Rumunsko zmluvnou stranou, právo Európskej únie alebo ustanovenia osobitných zákonov nestanovujú inú právnu úpravu“*.
- 14 Pokiaľ ide o príslušnú vnútroštátnu judikatúru, ustálenou praxou rumunských súdov je priamo uplatňovať nariadenie č. 1259/2010, ako aj judikatúru Súdneho dvora Európskej únie vo veci výkladu nariadenia (ES) č. 1259/2010 v súvislosti s podobnými skutkovými okolnosťami. Rumunské súdy rozhodujúce o návrhu na rozluku dospeli rovnakým spôsobom k záveru o neprípustnosti tohto návrhu, pretože v rumunskom práve sa takéto konanie neupravuje, a v prípade, že rozhodovali priamo o návrhu na rozvod, ktorému nepredchádzalo rozhodnutie talianskeho súdu o rozluke, konštatovali, že dotknutý návrh je predčasný. Rumunské súdy sa zatiaľ neobrátili na Súdny dvor v súvislosti s otázkou, ktorá je predmetom tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pričom v súčasnosti vo všeobecnom registri Súdneho dvora ani nefiguruje nijaké prebiehajúce prejudiciálne konanie, ktoré by sa týkalo výkladu článku 10 nariadenia č. 1259/2010 s odkazom na podobný skutkový stav.
- 15 Podľa článku 2600 ods. 2 a 3 rumunského občianskeho zákonníka: „2. Pokiaľ určený cudzí právny poriadok neupravuje rozvod, alebo ho pripúšťa za mimoriadne obmedzujúcich podmienok, v prípade, že jeden z manželov je ku dňu podania návrhu na rozvod rumunským štátnym príslušníkom alebo má obvyklý pobyt v Rumunsku sa uplatní rumunské právo. 3. Ustanovenia odseku 2 sa uplatnia aj v prípade, keď sa na rozvod vzťahuje právny poriadok, ktorý si manželia zvolia“.
- 16 [omissis]

III. Ustanovenia práva Európskej únie, ktoré sa v prejednávanej veci považujú za významné

- 17 Podľa článku 8 nariadenia č. 1259/2010 s názvom „Rozhodné právo v prípade neexistencie jeho voľby účastníkmi“: *„V prípade neexistencie voľby rozhodného práva podľa článku 5 sa rozvod a rozluka spravujú: a) právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu manželov v čase začatia konania alebo ak neexistuje, b) právnym poriadkom štátu posledného obvyklého pobytu manželov za predpokladu, že sa tento pobyt neskončil viac ako rok pred začatím konania, pokiaľ jeden z manželov stále býva v tomto štáte v čase začatia konania, alebo ak neexistuje, c) právnym poriadkom štátu, ktorého sú obidvaja manželia štátnymi príslušníkmi v čase začatia konania, alebo d) právnym poriadkom štátu konajúceho súdu“*.

- 18 Podľa článku 10 nariadenia č. 1259/2010: „Ak v rozhodnom práve v zmysle článku 5 alebo 8 nie je ustanovený inštitút rozvodu alebo rozhodné právo neumožňuje jednému z manželov z dôvodu jeho pohlavia rovnaký prístup k rozvodu alebo rozluke, uplatňuje sa právny poriadok štátu konajúceho súdu“.
- 19 V odôvodneniach 24 až 26 úvodnej časti nariadenia č. 1259/2010 sa uvádza: „(24) V určitých situáciách, keď rozhodné právo neustanovuje inštitút rozvodu ani neumožňuje jednému z manželov z dôvodu jeho pohlavia rovnaký prístup k rozvodu alebo rozluke, by sa však mal uplatňovať právny poriadok štátu konajúceho súdu. Tým by však nemala byť dotknutá doložka o výhrade verejného poriadku. (25) Vo výnimočných situáciách by súdy zúčastnených členských štátov mali mať z dôvodu verejného záujmu možnosť odmietnuť uplatnenie ustanovenia cudzieho právneho poriadku v konkrétnych prípadoch, keď by uplatnenie tohto právneho poriadku bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom štátu konajúceho súdu. Súdy by však nemali mať možnosť uplatniť výhradu verejného poriadku na účely odmietnutia uplatnenia ustanovenia právneho poriadku iného štátu, ak by to bolo v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie, najmä s jej článkom 21, ktorým sa zakazuje akákoľvek forma diskriminácie. (26) Ak toto nariadenie odkazuje na skutočnosť, že v právnom poriadku zúčastneného členského štátu, na ktorého súde sa začalo konanie, nie je ustanovený inštitút rozvodu, malo by sa to vykladať tak, že v právnom poriadku tohto členského štátu vôbec neexistuje inštitút rozvodu. V takom prípade by súd nemal byť povinný rozviesť manželstvo na základe tohto nariadenia. Ak toto nariadenie odkazuje na skutočnosť, že podľa právneho poriadku zúčastneného členského štátu, na ktorého súde sa začalo konanie, sa na účely konania o rozvode predmetné manželstvo nepovažuje za platné, malo by sa to okrem iného vykladať tak, že toto manželstvo podľa právneho poriadku daného členského štátu neexistuje. V takom prípade by súd nemal byť povinný rozviesť manželstvo alebo vyhlásiť rozluku na základe tohto nariadenia“.

IV. Dôvody podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania

IV.1 Stanovisko účastníkov konania k právnej otázke, ktorá bude predmetom výkladu Súdneho dvora.

- 20 Odvolateľka sa vyjadrila v zmysle, že v prejednávanej veci sa nie je potrebné obrátiť na Súdny dvor, a to s faktickým odôvodnením, že medzi nariadením č. 1259/2010 a ustanoveniami rumunského občianskeho zákonníka existuje zjavný súlad, takže súd by mal zohľadniť ustanovenia článku 2600 ods. 2 a 3 rumunského občianskeho zákonníka, podľa ktorých sa na prípad, keď jeden z manželov je ku dňu podania návrhu na rozvod rumunským štátnym príslušníkom alebo má obvyklý pobyt v Rumunsku, a zároveň pokiaľ rozhodný cudzí právny poriadok neupravuje rozvod, alebo ho pripúšťa za mimoriadne obmedzujúcich podmienok, vzťahuje rumunské právo. Odvolateľka upozornila tiež na možnosť vylúčiť

niektoré ustanovenia cudzieho právneho poriadku, ak sú nezlučiteľné s verejným poriadkom v zmysle článku 12 uvedeného nariadenia.

IV. 2 Prejudiciálna otázka, ktorá sa kladie Súdnemu dvoru

- 21 Identifikácia problematiky týkajúcej sa práva EÚ. Problematika týkajúca sa práva Európskej únie v prejednávanej veci spočíva v otázke výkladu ustanovení článku 10 nariadenia č. 1259/2010, [omissis] v tom zmysle, že je potrebné objasniť, či sa výraz „v rozhodnom práve v zmysle článku 5 alebo 8 nie je ustanovený inštitút rozvodu“ vykladá reštriktívne a doslovne, t. j. iba pokiaľ ide o prípad, ak cudzie rozhodné právo neupravuje nijakým spôsobom rozvod manželstva, alebo sa má vykladať extenzívne, čiže tak, že sa vzťahuje aj na situáciu, keď cudzie rozhodné právo rozvod síce pripúšťa, ale iba za mimoriadne obmedzujúcich podmienok predpokladajúcich povinné konanie o rozluke predchádzajúce rozvodu, t. j. konanie, ktoré právny poriadok štátu konajúceho súdu zodpovedajúcim spôsobom procesne neupravuje.
- 22 Nutnosť z hľadiska vydania rozhodnutia vo veci samej (význam identifikovanej problematiky práva EÚ). V závislosti od výkladu citovaného výrazu „v rozhodnom práve v zmysle článku 5 alebo 8 nie je ustanovený inštitút rozvodu“ posúdi vnútroštátny súd prejednanú vec s ohľadom na príslušné hmotnoprávne predpisy rozhodného, čiže talianskeho práva alebo predpisy právneho poriadku štátu konajúceho súdu, čiže rumunského práva.
- 23 [omissis]
- 24 [omissis] [opätovne sa uvádza znenie odôvodnení 24 a 26]
- 25 V závislosti od spôsobu výkladu výrazu „v rozhodnom práve v zmysle článku 5 alebo 8 nie je ustanovený inštitút rozvodu“ uvedeného v článku 10 sa ponúkajú tieto odlišné možnosti:
- 26 Reštriktívny výklad znamená konštatovanie, že rozhodné právo predstavujú príslušné talianske hmotnoprávne predpisy, čo viedlo vnútroštátnu judikatúru k vyhláseniu niektorých rozhodnutí, ktorými sa dotknutý návrh zamietol jednak ako neprípustný (v časti týkajúcej sa rozluky), jednak ako predčasný (v časti týkajúcej sa rozvodu, ktorému nepredchádzala formalizovaná rozluka podľa talianskeho práva) alebo ako nedôvodný, ako v prejednávanej veci, keď súd prvej inštalácie odkázal vo svojich úvahách na neexistujúcu predchádzajúcu rozluku medzi dotknutými účastníkmi konania, ako aj na skutočnosť, že takáto rozluka je neprípustná, pretože v rumunskom práve sa konanie o rozluke neupravuje. Inak povedané, procesné prekážky viedli, vzhľadom na to, že sú dôsledkom nedostatku právnej úpravy vo veci konania o rozluke v rumunskom právnom poriadku, k vyhláseniu rozhodnutí procesného charakteru bez možnosti analyzovať dotknutý návrh vo veci samej.

- 27 Extenzívny výklad uvedeného výrazu v tom zmysle, že predmetné slovné spojenie sa vzťahuje aj na prípad, keď cudzie rozhodné právo rozvod síce pripúšťa, ale za mimoriadne obmedzujúcich podmienok zahŕňajúcich povinné konanie o rozluke predchádzajúce rozvodu, t. j. konanie, ktoré právny poriadok štátu konajúceho súdu zodpovedajúcim spôsobom procesne neupravuje, vedie k uplatneniu práva štátu konajúceho súdu, čiže rumunského práva, a to vzhľadom na skutočnosť, že manželia sú rumunskí štátni príslušníci, ktorí uzavreli manželstvo v Rumunsku.
- 28 Z uvedeného vyplýva, že na základe požadovaného výkladu bude v prejednávanej veci potrebné určiť rozhodné právo, ktorého hmotnoprávne predpisy sa na danú vec uplatnia.
- 29 V rámci skúmania judikatúry Súdneho dvora vnútroštátny súd neidentifikoval nijaké predchádzajúce konanie, ktoré by sa týkalo výkladu článku 10 nariadenia č. 1259/2010.

V. Závbery. Procesné opatrenia

- 30 Vnútroštátny súd zastáva názor, že vydanie rozhodnutia vo veci odvolania závisí od výkladu, ktorý Súdny dvor poskytne v súvislosti s vyššie uvedenou právnou problematikou.
- 31 Pokiaľ ide o potrebu obrátiť sa na Súdny dvor, vnútroštátny súd poukazuje na skutočnosť, okrem podmienky týkajúcej sa relevantnosti prejudiciálnej otázky z hľadiska riešenia právnych otázok potrebných na vydanie rozhodnutia vo veci samej, že ustanovenie práva Únie, ktorého sa týka prejudiciálna otázka, nebolo zatiaľ predmetom výkladu Súdneho dvora, s tým dôsledkom, že vnútroštátny súd nie je oslobodený od povinnosti podať návrh na začatie prejudiciálneho konania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 1963, *Da Costa*, 28-30/62, Zb., s. 63).
- 32 Vnútroštátny súd zastáva názor, že správne uplatnenie práva Únie na prejednávajúcu vec nie je také jednoznačné, že neexistuje priestor na nijaké rozumné pochybnosti a vnútroštátny súd preto nemusí predložiť Súdному dvoru otázku týkajúcu sa výkladu práva Únie, ktorá vznikla pri konaní na tomto súde (pozri rozsudok *Intermodal Transports*, C-495/03, EU:C:2005:552, bod 37 a tam citovanú judikatúru) a môže rozhodnúť na vlastnú zodpovednosť (pozri rozsudok *Cilfit a iní*, 283/81, EU:C:335, bod 16). Na prejednávajúcu vec sa z uvedeného dôvodu nevzťahuje doktrína *acte clair*.
- 33 Rozsudok, ktorý vnútroštátny súd vyhlási vo veci samej, bude v rámci systému vnútroštátnych opravných prostriedkov konečným rozhodnutím, z tohto dôvodu je vnútroštátny súd podľa článku 267 tretieho odseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie povinný obrátiť sa vo veci výkladu práva Únie významného vo vnútroštátnom konaní na Súdny dvor.
- 34 [*omissis*] [nariadenie o prerušení konania]

Z TÝCHTO DÔVODOV**V MENE ZÁKONA,****rozhodol:**

Podat' na Súdny dvor Európskej únie návrh na začatie prejudiciálneho konania vo veci výkladu ustanovení článku 10 nariadenia č. 1259/2010, podľa ktorého „ak v rozhodnom práve v zmysle článku 5 alebo 8 nie je ustanovený inštitút rozvodu alebo rozhodné právo neumožňuje jednému z manželov z dôvodu jeho pohlavia rovnaký prístup k rozvodu alebo rozluke, uplatňuje sa právny poriadok štátu konajúceho súdu“, konkrétne nasledujúcu otázku týkajúcu sa objasnenia výrazu „v rozhodnom práve v zmysle článku 5 alebo 8 nie je ustanovený inštitút rozvodu“:

– Má sa uvedené ustanovenie vykladať reštriktívne a doslovne, t. j. iba pokiaľ ide o prípad, ak cudzie rozhodné právo neupravuje nijakým spôsobom rozvod manželstva, alebo sa má vykladať extenzívne, čiže tak, že sa vzťahuje aj na situáciu, keď cudzie rozhodné právo rozvod síce pripúšťa, ale iba za mimoriadne obmedzujúcich podmienok predpokladajúcich povinné konanie o rozluke predchádzajúce rozvodu, t. j. konanie, ktoré právny poriadok štátu konajúceho súdu zodpovedajúcim spôsobom procesne neupravuje?

[*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*] [postup a podpisy]